

Κατανόηση προφορικού λόγου

Επίπεδο Α΄ (αρχάριο)

Δεύτερη διδακτική πρόταση –Ανέκδοτα-Αινίγματα

Ενδεικτική διάρκεια:	1 διδακτική ώρα (εναλλακτικά, να δίνονται ένα ή δύο ανέκδοτα στο πρώτο ή τελευταίο δεκάλεπτο της διδακτικής ώρας για χαλάρωση από την κυρίως εκπαιδευτική διαδικασία)
Ομάδα-στόχος:	παιδιά
Διδακτικός στόχος:	κατανόηση ανέκδοτων, αινιγμάτων
Στρατηγικές:	<i>Αξιοποίηση συμφραζομένων, ανάπτυξη πολιτισμικής αντίληψης</i>
Υλικό:	2 φωτοτυπίες ανά μαθητή με δραστηριότητες αντιστοίχισης
Ενσωμάτωση δεξιοτήτων:	κατανόηση γραπτού λόγου

Πορεία διδασκαλίας

Τα ανέκδοτα που επιλέχθηκαν δεν είναι φυσικά τα μόνα που είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη της δεξιότητας του προφορικού λόγου. Τα ανέκδοτα ακούγονται πολύ συχνά στις παρέες ενώ το χιούμορ είναι χαρακτηριστικό γνώρισμα του κάθε λαού. Έτσι με τα ανέκδοτα οι μαθητές, από το πρώτο ακόμη επίπεδο, μπορούν να έρθουν σε επαφή με το χιούμορ των Ελλήνων (**Ανάπτυξη πολιτισμικής αντίληψης**) και με ευχάριστο και ιδιαίτερα διασκεδαστικό τρόπο να αναπτύξουν την κατανόηση του προφορικού και του γραπτού λόγου.

Μερικές από τις ασκήσεις/δραστηριότητες με τις οποίες μπορεί ο δάσκαλος να αξιοποιήσει τα ανέκδοτα ως υλικό στην τάξη του είναι οι παρακάτω:

1. Ο δάσκαλος λέει στους μαθητές του ένα-ένα τα ανέκδοτα που έχει επιλέξει για το μάθημά του. Στη συνέχεια μπορεί να εξηγήσει τις άγνωστες λέξεις που

έχουν οι μαθητές του και στην περίπτωση που αυτές είναι εμπόδιο για την κατανόηση του αστείου ξαναλέει στους μαθητές του το ανέκδοτο (παράρτημα).

2. Εναλλακτικά μπορεί, κατά την πρώτη ακρόαση, αυτή της ερμηνείας των άγνωστων λέξεων, να διακόψει την ακρόαση πριν από το αστείο μέρος του ανέκδοτου και στη συνέχεια, αφού οι μαθητές του κατανοήσουν όλες τις άγνωστες λέξεις, να τους αφήσει να το ακούσουν ολοκληρωμένο.

3. Επίσης, μπορεί να αφαιρέσει όλες τις τελευταίες φράσεις των ανέκδοτων να τις προσθέσει σε έναν πίνακα και να τους ζητήσει να αντιστοιχίσουν τις φράσεις με τα ανέκδοτα με τα οποία ταιριάζουν (**Αξιοποίηση συμφραζομένων**) (παράρτημα).

Είναι πιθανό κάποια από τα ανέκδοτα να μη φανούν αστεία στους μαθητές του εξ αιτίας των ελλειμμάτων που ίσως έχουν σε πολιτισμικά στοιχεία τα οποία είναι απαραίτητα προκειμένου να κατανοήσουν το λόγο που η κάθε ιστορία είναι αστεία. Π.χ το ανέκδοτο με το ΝΟΥΝΟΥ στηρίζεται στη γνωστή διαφήμιση την οποία αν δε γνωρίζουν οι μαθητές δε θα μπορέσουν να το καταλάβουν και να γελάσουν με αυτό. Σε μια τέτοια περίπτωση ο δάσκαλος μπορεί να εξηγήσει στους μαθητές του τις πληροφορίες που χρειάζονται κι έτσι να έρθουν σε επαφή και με άλλα στοιχεία της σύγχρονης ελληνικής πραγματικότητας (**Ανάπτυξη πολιτισμικής αντίληψης**).

Αινίγματα

Παρόμοια με τα ανέκδοτα, στην κατανόηση προφορικού λόγου, μπορούν να αξιοποιηθούν και τα αινίγματα. Ο δάσκαλος λέει στους μαθητές του το μισό αίνιγμα (ερώτημα) και αυτοί έχοντας έναν πίνακα με τις απαντήσεις (βλ. φύλλο δραστηριοτήτων μαθητή) συμπληρώνουν το αίνιγμα. Σε αυτή την άσκηση οι μαθητές θα πρέπει να κατανοούν τη φράση του δασκάλου τους και να επιλέγουν από τον πίνακα τη σωστή απάντηση. Η άσκηση αυτή μπορεί να αξιοποιηθεί για εξέταση του λεξιλογίου.

Φύλλο δραστηριοτήτων για το μαθητή

Ανέκδοτα

Μπροστά σας έχετε έναν πίνακα με τις τελευταίες προτάσεις που λείπουν από τα ανέκδοτα που σας είπε ο δάσκαλός σας. Μπορείτε, αφού ακούσετε προσεκτικά τα ανέκδοτα να βρείτε ποια είναι η φράση που ταιριάζει στο καθένα;

Στη συνέχεια αναφέρετε ποιο είναι το ανέκδοτο που σας άρεσε περισσότερο και πείτε αν υπάρχει κάποιο από τα ανέκδοτα που δε σας φάνηκε καθόλου αστείο.

	-Τότε, σε παρακαλώ, μπορείς να τα φορέσεις, πριν όμως μου δώσεις το δικό μου κομμάτι τούρτα;
	-Είχα, αλλά ήθελα να γράψω για το συμπυκνωμένο...!
	-Όχι κυρία, απλά αυτό είναι το όνειρό μου . Να είμαι πλούσιος και να μην κάνω τίποτα.
	-Δεν πειράζει, με πληρώνετε αύριο....
	-Γιατί έτσι έγραψα στο διαγώνισμα της Γεωγραφίας!
	-50-50. Ή θα τον συναντήσω ή δε θα τον συναντήσω!
	-Πες του να με πάρει αργότερα!
	-Μαμά πήγα μα από έξω το super market έγραφε : Γάλατα υπάρχουν πολλά NOYNOY όμως ένα!
	κοτοσεείπα

Αινίγματα

Στον παρακάτω πίνακα υπάρχουν οι απαντήσεις σε κάποια αινίγματα που θα σας πει ο δάσκαλός σας. Μπορείτε καθώς τον ακούτε να συμπληρώσετε δίπλα σε κάθε φράση τον αριθμό της ερώτησης στην οποία ταιριάζει;

	Το Αχ-λάδι
	Το χιόνι
	Το όνομα
	Ο κόκορας
	Το κουλούρι
	Τα παπούτσια
	Το καρπούζι
	Η νοσοκόμα
	Το κρεμμύδι
	Το χελιδόνι
	Η ντομάτα
	Το όνειρο
	Το αλάτι

Φύλλο εκπαιδευτικού

Διαβάστε τα παρακάτω ανέκδοτα στους μαθητές σας. Από αυτά λείπει η τελευταία φράση την οποία θα πρέπει να βρουν οι μαθητές σας από τον πίνακα που τους έχετε μοιράσει.

1. Η μικρή Ελένη δεν τα πάει καλά με την αριθμητική και η μαμά της αποφασίζει να τη βοηθήσει:
-Ας πούμε, της λέει, ότι είσαι μανάβισσα κι εγώ πελάτισσα. Αγοράζω ένα κιλό πατάτες που κάνουν 2 ευρώ κι ένα κιλό ντομάτες που κάνουν 3 ευρώ το κιλό. Πόσα πρέπει να σου δώσω;
-Κι η μικρή δειλά απαντά:
2. Μια φορά η μαμά του Τοτού λέει στο γιο της, τον Τοτο:
-Τοτό πήγαινε να πάρεις 8 ΝΟΥΝΟΥ από το super market.
Ο Τοτός γυρνάει σπίτι μετά από ένα τέταρτο, και λέει στη μαμά του:
3. Η γιαγιά του Μανώλη ετοιμάζεται να κόψει ένα κομμάτι τούρτα στον εγγονό της ο οποίος παίζει με τα γυαλιά της. Καθώς τα φοράει ρωτάει στη γιαγιά του.
-Γιαγιά, τα γυαλιά σου μεγαλώνουν τα πράγματα;
-Βέβαια, λέει η γιαγιά.
Και απαντάει ο μικρός:
4. Ο δάσκαλος στον μαθητή:
-Γιατί η έκθεσή σου με θέμα το "γάλα" είναι τόσο μικρή; Δεν είχες τίποτε άλλο να γράψεις;
5. Ο μικρός Νικόλας προσεύχεται.
-Αχ ας είναι η Θεσσαλονίκη η πρωτεύουσα της Ελλάδας!
-Γιατί χρυσό μου; ρωτά η μαμά του.
6. Λέει το κολιτήρι στο πατέρα του:
-Μπαμπάκο σε πήρε ο ύπνος!

-Και ο καραγκιόζης απαντά:

7. Στο σχολείο, η δασκάλα λέει στους μαθητές να γράψουν έκθεση με τίτλο « Τι θα έκανα αν ήμουν πολύ πλούσιος ». Στο τέλος του μαθήματος μαζεύει τις κόλλες και ο μικρός Κωστάκης δίνει λευκή κόλλα. Απορριμμένη η δασκάλα, τον ρωτάει:

-Κωστάκη, γιατί έδωσες λευκή κόλλα Ήταν τόσο δύσκολο το θέμα και δεν ήξερες τι να γράψεις; (από την ιστοσελίδα www.anecdota.gr)

8. Ένας δημοσιογράφος συναντάει στο δρόμο μια ξανθιά και τη ρωτάει.

-Καλημέρα σας! Πόσες πιθανότητες υπάρχουν να συναντήσετε στην πλατεία Αριστοτέλους έναν κροκόδειλο;

Και η ξανθιά του απαντάει:

9. πως λένε την κοτόσουπα οι Θεσσαλονικείς;

Διαβάστε τα παρακάτω αινίγματα στους μαθητές σας. Από αυτά λείπει η τελευταία φράση/η απάντηση την οποία θα πρέπει να βρουν οι μαθητές σας από τον πίνακα που τους έχετε μοιράσει.

1	Ποιο φρούτο αναστενάζει για λάδι;
2	Εγώ το έχεις, εσύ το έχεις, και αν δεν το πω δε μπορείς να το βρείς. Τι είναι;
3	Τι περπατάει αλλά δεν έχει πόδια
4	Ποια πηγαίνει στο γιατρό όταν είναι πολύ καλά η υγεία της;
5	Από πάνω σαν τηγάνι, από κάτω σας μπαμπάκι, από πίσω σαν ψαλίδι, τι είναι;
6	Σε κήπο δε φυτεύεται, σε περιβόλι όχι κι ο βασιλιάς το γεύεται και όλος ο κόσμος το έχει. Τι είναι;
7	Ένα πλατύ, παχύ σεντόνι σκεπάζει κάμπους και βουνά μα ποτέ του τα νερά.
8	Βασιλιάς δεν είμαι, κορώνα φορώ, ρολόι δεν έχω, τις ώρες μετρώ, τι είναι;

9	Η καλή νοικοκυρά συχνά για μένα κλαίει. Τι είναι;
10	Όταν βλέπω δεν το βλέπω, και το βλέπω όταν δε βλέπω. Τι είναι;
11	Μια κοντούλα παχουλή πάντα κόκκινα φορεί, έχει πράσινα μαλλιά και σποράκια στην κοιλιά, τι είναι;
12	Στρογγυλό μηδενικό, καθαρά ελληνικό, θεραπεύει φίνα, τη μικρή μας πείνα. Τι είναι;
13	Πράσινος πύργος, κόκκινα σπιτάκια μέσα κατοικούνε μαύρα παιδάκια. Τι είναι;

Λύσεις

Ανέκδοτα

3	-Τότε, σε παρακαλώ, μπορείς να τα φορέσεις, πριν όμως μου δώσεις το δικό μου κομμάτι τούρτα;
4	-Είχα, αλλά ήθελα να γράψω για το συμπυκνωμένο...!
7	-Όχι κυρία, απλά αυτό είναι το όνειρό μου . Να είμαι πλούσιος και να μην κάνω τίποτα..
1	-Δεν πειράζει, με πληρώνετε αύριο....
5	-Γιατί έτσι έγραψα στο διαγώνισμα της Γεωγραφίας!
8	- 50-50Ή θα τον συναντήσω ή δε θα τον συναντήσω!
6	-Πες του να με πάρει αργότερα!
2	-Μαμά πήγα μα από έξω το super market έγραφε : Γάλατα υπάρχουν πολλά NOYNOY όμως ένα!

Αινίγματα

1	Το Αχ-λάδι
7	Το χιόνι
2	Το όνομα
8	Ο κόκορας
12	Το κουλούρι
3	Τα παπούτσια
13	Το καρπούζι
4	Η νοσοκόμα
9	Το κρεμμύδι
5	Το χελιδόνι
11	Η ντομάτα
10	Το όνειρο
6	Το αλάτι

Κείμενα

Ανέκδοτα

1. Η μικρή Ελένη δεν τα πάει καλά με την αριθμητική και η μάνα της αποφασίζει να τη βοηθήσει:

-Ας πούμε, της λέει, ότι είσαι μανάβισσα κι εγώ πελάτισσα. Αγοράζω ένα κιλό πατάτες που κάνουν 2 ευρώ κι ένα κιλό ντομάτες που κάνουν 3 ευρώ το κιλό. Πόσα πρέπει να σου δώσω;

-Κι η μικρή δειλά απαντά:

-Δεν πειράζει, με πληρώνετε αύριο....

2. Μια φορά η μαμά του Τοτού λέει στο γιο της, τον Τοτο:

-Τοτό πήγαινε να πάρεις 8 ΝΟΥΝΟΥ από το super market.

Ο Τοτός γυρνάει σπίτι μετά από ένα τέταρτο, και λέει στη μαμά του:

-Μαμά πήγα μα από έξω το super market έγραφε : Γάλατα υπάρχουν πολλά ΝΟΥΝΟΥ όμως ένα!

3. Η γιαγιά του Μανώλη ετοιμάζεται να κόψει ένα κομμάτι τούρτα στον εγγονό της ο οποίος παίζει με τα γυαλιά της. Καθώς τα φοράει ρωτάει στη γιαγιά του.

-Γιαγιά, τα γυαλιά σου μεγαλώνουν τα πράγματα;

-Βέβαια, λέει η γιαγιά.

Και απαντάει ο μικρός:

-Τότε, σε παρακαλώ, μπορείς να τα φορέσεις, πριν όμως μου δώσεις το δικό μου κομμάτι τούρτα;

4. Ο δάσκαλος στον μαθητή:

-Γιατί η έκθεσή σου με θέμα το "γάλα" είναι τόσο μικρή; Δεν είχες τίποτε άλλο να γράψεις;

-Είχα, αλλά ήθελα να γράψω για το συμπυκνωμένο...!

5. Ο μικρός Νικόλας προσεύχεται.

- Θεέ μου κάνε να γίνει η Θεσσαλονίκη η πρωτεύουσα της Ελλάδας!
- Γιατί χρυσό μου; ρωτά η μαμά του.
- Γιατί έτσι έγραψα στο διαγώνισμα της Γεωγραφίας!

6. Λέει το κολιτήρι στο πατέρα του:

- Μπαμπάκο σε πήρε ο ύπνος!
- Και ο καραγκιόζης απαντά:
- Πες του να με πάρει αργότερα!

7. Στο σχολείο, η δασκάλα λέει στους μαθητές να γράψουν έκθεση με τίτλο « Τι θα έκανα αν ήμουν πολύ πλούσιος ». Στο τέλος του μαθήματος μαζεύει τις κόλλες και ο μικρός Κωστάκης δίνει λευκή κόλλα. Απορριμμένη η δασκάλα, τον ρωτάει:

- Κωστάκη, γιατί έδωσες λευκή κόλλα Ήταν τόσο δύσκολο το θέμα και δεν ήξερες τι να γράψεις;
- Όχι κυρία, απλά αυτό είναι το όνειρό μου . Να είμαι πλούσιος και να μην κάνω τίποτα.

8. Ένας δημοσιογράφος συναντάει στο δρόμο μια ξανθιά και τη ρωτάει.

-Καλημέρα σας! Πόσες πιθανότητες υπάρχουν να συναντήσετε στην πλατεία Αριστοτέλους έναν κροκόδειλο;

Και η ξανθιά του απαντάει:

-50-50. Ή θα τον συναντήσω ή δε θα τον συναντήσω!

Πως λένε οι Θεσσαλονικείς την κοτόσουπα;

Κοτοσεείπα!

Αινίγματα

1. Ποιο φρούτο αναστενάζει για λάδι;

Το Αχ-λάδι

2. Εγώ το έχεις, εσύ το έχεις, και αν δεν το πω δε μπορείς να το βρείς. Τι είναι;
Το όνομα
3. Τι περπατάει αλλά δεν έχει πόδια
Τα παπούτσια
4. Ποια πηγαίνει στο γιατρό όταν είναι πολύ καλά η υγεία της;
Η νοσοκόμα
5. Από πάνω σαν τηγάνι, από κάτω σας μπαμπάκι, από πίσω σαν ψαλίδι, τι είναι;
Το χελιδόνι
6. Σε κήπο δε φυτεύεται, σε περιβόλι όχι κι ο βασιλιάς το γεύεται και όλος ο κόσμος το έχει. Τι είναι;
Το αλάτι
7. Ένα πλατύ, παχύ σεντόνι σκεπάζει κάμπους και βουνά μα ποτέ του τα νερά.
Το χιόνι
8. Βασιλιάς δεν είμαι, κορώνα φορώ, ρολόι δεν έχω, τις ώρες μετρώ, τι είναι;
Ο κόκορας
9. Η καλή νοικοκυρά συχνά για μένα κλαίει. Τι είναι;
Το κρεμμύδι
10. Όταν βλέπω δεν το βλέπω, και το βλέπω όταν δε βλέπω. Τι είναι;
Το όνειρο
11. Μια κοντούλα παχουλή πάντα κόκκινα φορεί, έχει πράσινα μαλλιά και σποράκια στην κοιλιά, τι είναι;
Η ντομάτα
12. Στρογγυλό μηδενικό, καθαρά ελληνικό, θεραπεύει φίνα, τη μικρή μας πείνα. Τι είναι;
Το κουλούρι
13. Πράσινος πύργος, κόκκινα σπιτάκια μέσα κατοικούνε μαύρα παιδάκια. Τι είναι;
Το καρπούζι